

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Iosephi Vicecomitis Ambrosiani Collegii Doctoris
Observationes Ecclesiasticæ In quo [!] de Antiquis
Baptismi Ritibus, ac Cæremonijs agitur**

Visconti, Giuseppe

Parisii, 1618

Cap. 2. De susceptione post baptismu[m] abstersione, populi gratulatione,
cantu, & precibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64585](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64585)

666 De Antiq. Bapt. rit. ac Cer-
lio Patres ab Ecclesia sustulerunt. Cum occa-
sionem, & originem missam facio: ne Chri-
ni pudoris, & verecundia oblitus videat.

De susceptione post baptismum, abster-
sione, gratulatione, cantu, &
precibus.

C A P. II.

Baptizatus
in manum
dabatur su-
sceptori, &
a ministro
absterge-
batur.

EXplicata igitur osculi consuetudine,
reliquas caeremonias deinceps veni-
est: quarum prima erat, vt minister bap-
tum susceptori in manum daret, a quo de ma-
re sinistro brachio fultum, ipse adhibitis ma-
teis abstergeret quamobrem Tertullianus
clesiasticæ eruditionis parens, & magister
coron. milit. cap. 3. cum fortè in baptismi
incidisset, suscipiendi morem post tri-
mersionem recensuit. quod argumento est
ceptionem inter solennes baptismi caeremo-
nias numeratam fuisse, sic enim ait: *de-
mergitamur, amplius aliquid respondentes, quo
Dominus in Euangelio determinauit. Inde scriptum
lactis, & mellis concordia præ gustamus. Et Viti-
vticensis lib. 3. de persecut. Vandal. Episcopus
ri cuiusdam immane scelus, & flagitium
rens, qui Dei Ecclesiam acerbissime dimen-
bat, & variis superstitionibus credulas he-
num mentes in fraudem impellebat, cuius
quiritia augenda, & amplificanda argumen-
tum hinc desumit: quod baptismali charactere*

Libertus, & à Muritta Diacono de sacro fonte
 susceptus fuisse: fuit (Victoris verba sunt)
 Elpidiphorus nomine, qui dudum fuerat
 in Ecclesia Faustus baptizatus, quem Vene-
 rabilis Muritta Diaconus de alveo fontis susceperat
 Post vero, dum apostataret, tanta exti-
 mitatis adversus Ecclesiam Dei, ut superiorum
 executor persecutionis fuisset inuentus. Quam
 etiam spectat illa Severi Alexandrini formula
 de baptis, tum educit eum è medio aquarum,
 et dat eum susceptori suo. Et Albinus Flacci lib. de
 Divin. Offic. cap. 19. de Sabbat. S. Paschæ:
 et autem surrexit à fonte suscipiatur ab ipso, à quo
 suscipiendus est. Et paulo post: sunt parati, qui eos
 suscipiunt, cum linteis in manibus suis: deinde
 accipiunt eos à Pontifice, vel diaconibus, qui eos bap-
 tizaverunt. Vbi quamvis nulla abstersionis
 mentio sit, tamen, ne superuacaneam linteo-
 rum appositionem gratis admisisse cogi-
 mur, ad abstergendum utique adhibita fuisse,
 fatendum est: præcipue quia cum susce-
 ptionis, tum abstersionis apud nos non leue
 vestigium durat: cum susceptor puerum à ma-
 nibus sacerdotis accipit, eiusque caput post-
 modum sacerdos abstergit. Quorum utrun-
 que quando primum obseruari ceptum sit, ex
 ipsa susceptoris, & nuditatis origine colligi po-
 test. Nam & susceptores à suscipiendo dicti
 sunt, & abstersio nudi corporis tinctionem
 consequitur. Interea vero qui adstabant, novis
 Christi militibus cumulatissimam omnium
 peccatorum indulgentiam confono clamore
 gratulabantur. Ex qua consuetudine Cyrillus

Præsentem
 omnium pec-
 catorum
 indulgentiam
 baptismatis
 gratis gratu-
 labantur.

Hierosolymitanus catech. 1. mylagogad lo-
 ptizandos ait: prophetiam audite vobis dicitur
 lauamini, mundi estote, auferite prauitates vestras
 animabus vestris, coram oculis meis, ut angelus vo-
 bis chorus acclamare possit: beati, quorum membra
 sunt iniquitates, & quorum tecta sunt peccata.
 S. Hieronymus lib. 3. aduers. Pelagian. tunc
 S. Irenaeus baptismi ritus explicaret, cuius quoque
 que meminit, dicens: de baptismatis fonte, in quo
 tes, & regenerati in Dominum saluatorem, in
 illo, quod de se scriptum est: beati, quorum membra
 sunt iniquitates, & quorum tecta sunt peccata, fuerunt
 in prima communione corporis Christi dicunt, & ad-
 mite nobis debita nostra, &c. Nec obicitur
 Seueri Alexandrini locus de bapt. cum inquit
 rum qui adsunt, res haec responsa dicunt: beati,
 quorum remissa sunt delicta, & quorum tecta sunt
 peccata. Quin & Beroldus in caeremoniali mo-
 nuscripto Ambrosiano multas antiphonas &
 psalmos enumerat, in quibus peccatorum re-
 piationis mentio fit: quos ad hanc confite-
 nem pertinere, certissimum est. Hinc etiam
 cantilena, quibusdam ad modulandum ca-
 meris adstricta, bis, ternè, ac saepius audire
 ad aures blandè, ac suauiter accidens, incredi-
 bilem lætitiā penitus in baptizatorum pro-
 ctora demittebat. Qua de re S. Gregorius Na-
 zianzenus Orat. in sanct. Bapt. cum ipsis bap-
 tizatis ita loquitur: psalmorum cantilena, cum
 qua acciperis, illius hymnodia praeludium est, &c. S.
 Nicetas in eum locum: quod post baptismum
 te altare collocaris, futura vita gloriam, & prop-
 ter iniquitatem apud Deum indicat; psalmodia autem

Cantus post
 baptismū.

... & festiū illius seculi sonum, &c. Christiani-
 etiam quidam pueri, cum Hebræum puerū
 caelesti vada perluissent, solennium rituum
 haud ignari. composito ad pietatem agmine,
 cantantes proximum templum obiuerūt: scri-
 bente Nicephoro Callisto lib. 1. Hist. Eccles. c.
 17. mysteria omnia absoluerunt: & circum vitium
 templum psallentes obambulabant. Nec vero bap-
 tizati diuino muneri contemplando, aut salu-
 ti suæ procurandæ segnem operam nauabant.
 Nam ceteris, qua religio, qua pietas, in varia
 Christianæ charitatis officia sese certatim ef-
 fundentibus, ipsi, positis humi genibus, atque
 oculis, manibusque in cælum cum attenta
 veneratione defixis, Deum enixè obtestaban-
 tur, vt illibatam innocentiae stolam, qua in ba-
 ptismo egregiè decorati fuerant, ad extremum
 spiritum retinendi, suæ gratiæ munera libera-
 liter impertiret. Quod (præter Authorē Con-
 stitut. Apostolic. lib. 7. cap. 44. & 45. Tertullia-
 num lib. de bapt. cap. vlt. Seuerum Alexandri-
 num lib. de bapt. S. Gregorij Sacramentarium,
 & Ordinem Romanum) suo exemplo nobis
 declarauit B. Euty chius Patriarcha Constanti-
 nopolitanus, de quo apud Surium VIII. Non.
 April. ita legitur: narrabat enim vir optimus, cum
 ab suo ad sacrum baptismum ductus esset, ab eo didi-
 disse, vt, cum baptizatus genua esset flexurus, ita
 precaretur: Bonam mihi mentem Domine elargire,
 &c. Præcipuè autem illam Dominicæ præca-
 tionis partem, quæ ad peccatorum expiationē
 pertinet, recitare solebant: vt est apud Autho-
 rem Constitut. Apostolicar. lib. 7. ca. 44. deinde

Oratio bap-
tizatorū.

adstans, dicat orationem, quam nos docuit Dominus
& S. Hieronymum lib. 3. aduers. Pelagianum
pleto illo, quod de se scriptum est: beati, quorum membra
sunt iniquitates, & quorum reuera sunt peccata
eunt, & dimitte nobis debita nostra. Ex quibus
cile colligi potest, quam antiquam consue-
dinem sapiat, quod apud nos, infante bap-
to, susceptor, & minister, in genua proci-
bentes, Dei misericordiam, & sanctorum
nium opem, ac patrocinium impendere de-
cantur.

Litania
post bap-
tismum vnde
originem
habuerint.

De origine baptizatos chrismate unguendi,
et usque causis.

CAP. III.

Chrismatis
unctio in-
stituta fuit
à S. Sylue-
stro Ponti-
fice.

HIs peractis, sacerdos summum bap-
tismum verticem chrismate ungebatur. De
origine, & initio (quamuis alij discrepent)
palam est; Syluestrum Papam, naturae con-
muni fragilitate impulsam, quod inuicem
post baptismum vitam immatura morte con-
cluderent, quibus absente Episcopo, & aliis
sicut fit, grauioribus curis distracto, diuina
confirmationis sacramentum dari non po-
erat, sacram istam unctioem instituisse, ut
linquente artus spiritu, penè iam animam
baptismi, in illo ictu supremi certaminis contra
thifera dæmonis tela egregiè muniti, victor
palmam facili negotio reportarent. Illius
vero huius rei testimonium præbent illa